

Generar (no esperar) una nova finestra d'oportunitat

written by Carles Suárez i Graells | 26 de juny de 2018

L'independentisme segueix en estat de xoc per la derrota d'octubre, els presos polítics i la ridícula gestió dels resultats del 21D. La desorientació és generalitzada i les desbandades contínues, punyals a l'esquena i la voluntat d'aferrar-se a càrrecs i subvencions sacrificant el mandat democràtic de l'1-0 són esperpèntiques i resultat de la manca d'anàlisi real sobre els esdeveniments de l'octubre ençà.

A part de la renovada ANC, de l'exconsellera Clara Ponsatí i de membres del front internacional, ningú està fent l'autocrítica suficient en els fronts institucionals i de mobilització per entendre què va fallar a l'octubre i, aprenent dels errors, actualitzar el full de ruta per aconseguir la independència.

Perquè es tractava d'això, d'aconseguir la independència. No de millorar l'autonomia, no de recuperar l'Estatut, no de millorar el finançament, sinó d'aconseguir la secessió. I aconseguir-la ara, no d'aquí a 40 anys.

Els derrotistes, amb les cúpules d'ERC i PDCAT al davant, sumat als sectors econòmics i als tertulians del *camamilla party* demanen la rendició incondicional, amb el benentès que Espanya ho premiarà reduint les penes judicials i permetent el manteniment del marc autonòmic, graner de càrrecs d'ambdós partits. Volen renunciar a la via unilateral i als fets consumats, apel·lant al fet que cal "augmentar la base" per forçar una solució democràtica. Estan dient que, tot i la majoria social i parlamentària, la democràcia no es pot implantar a Catalunya i que, per tant, cal renunciar a la independència. Enlloc de desgastar Espanya pel seu dèficit democràtic el que fan amb aquest discurs és dividir i

desgastar l'independentisme.

Els optimistes, els de la "revolució dels somriures", creuen que no cal valorar què va fallar, que cal confiança cega en els polítics i que perseverant les oportunitats arribaran. Fals. Les finestres d'oportunitat no arriben, es generen.

Les condicions objectives hi ajuden. Però les condicions objectives que van permetre l'eclosió sobiranista segueixen existint: dècades d'espoli fiscal sumat a una gran recessió i anys d'austeritat en un estat i una autonomia corruptes on la major part de la població –i part del sector privat–, interioritzen que la secessió suposarà una millora de les condicions materials i fiscals.

El que va fallar l'octubre van ser les condicions subjectives: com el lideratge institucional i mobilitzador de l'independentisme va fallar en canalitzar no només la finestra d'oportunitat sorgida amb la crisi; sinó, sobretot, en el període d'acceleració històrica que parteix dels atemptats d'agost i culmina entre el 20 de setembre i la claudicació del 10 d'octubre.

Hi ha múltiples versions, contradictòries, de què va passar aquells 20 dies. El primer pas de l'independentisme és analitzar rigorosament per què la independència no es va proclamar 48 hores després del referèndum com s'havia legislat, per què les mobilitzacions es van frenar a partir del dia 3 i per què la Llei de Transitorietat, aprovada en sessió parlamentària, mai es va activar.

En segon lloc, cal actualitzar el full de ruta i el Llibre Blanc dissenyat pel Consell Assessor per la Transició Nacional, que ha quedat desfasat per estar basat principalment en l'escenari de col·laboració de l'Estat Espanyol.

Començant per consensuar què és l'independentisme: si un moviment polític que pretén aconseguir la independència en la vida real en la generació actual, o una tendència ideològica

que acompanyi generacions mentre segueixen formant part d'Espanya.

Seguint per consensuar en quina posició es troba l'independentisme. Es considera que la proclamació del 27-0 segueix sent vàlida? Si és així, la prioritat hauria de ser la paralització econòmica indefinida i el control del territori. Si no és així –però es considera vigent el mandat de l'1-0–, s'hauria de tornar a proclamar la secessió. En cas contrari, s'hauria de tornar a convocar un referèndum.

En tercer lloc, cal alinear la narrativa sobiranista i la defensa política dels fets d'octubre després de mesos de renúncies i simbolismes. Si es va fer un referèndum unilateral, és perquè l'Estat va impedir fer-ne un de bilateral, com fan les democràcies com Regne Unit o el Canadà. Si no es va canviar la Constitució, és perquè els catalans som una minoria demogràfica dins l'Estat espanyol, amb impossibilitat material de canviar la correlació de forces a Espanya, obtenir una majoria de dos terços al Congrés, a les urnes, i altre cop al Congrés. Si el procés sobiranista xoca inherentment amb el marc constitucional espanyol, és degut a la Transició franquista.

Aquest relat és clau per mantenir coherència narrativa i credibilitat a l'exterior. D'aquesta manera, i tenint en compte què va passar amb les Delegacions a l'octubre i la reconversió de la Conselleria d'Exteriors en la corretja de transmissió del 155, seria òptim no premiar Vichy i garantir una acció exterior genuïnament republicana disposada a mantenir el xoc reputacional amb Espanya.

I, el més important, que el full de ruta sigui realista, assumint el caràcter no democràtic d'Espanya i la *realpolitik* europea, i traçant clarament la transició de la proclamació a la independència real, que necessàriament ha de passar per l'inevitable moment insurreccional, l'impacte econòmic i la dualitat de poders.

El principal problema és que les actuals direccions dels partits no estarien d'acord ni amb la primera premissa: acceptant el perímetre constitucional d'actuació i renunciant a la via unilateral estan renunciant a l'única via que pot portar a la secessió.

Per tant, **l'independentisme té un objectiu prioritari per generar una nova finestra d'oportunitat: que el moviment no sigui controlat per les direccions dels partits.** Menys Sols i Madís i més Ponsatís.

La via més fructífera, perquè mantenia el xoc institucional amb Espanya i l'atenció mediàtica internacional, era la repetició electoral. Era una oportunitat que la nova ANC va identificar a temps –com va mostrar la consulta interna–, però que un Puigdemont abandonat no es va atrevir a forçar, i la CUP, probablement desgastada i engegada amb tants anys de *pressing*, tampoc va aprofitar. Això no obstant, cal no oblidar com tot el *sottogoverno* i el *mass-media* sobiranista van tancar files per evitar eleccions i consolidar l'autonomisme: càrrecs, salaris i subvencions van pesar més que l'acció política. Massa boques viuen del processisme, massa poques de l'independentisme.

La segona via són les primàries. Si bé les municipals no són la comtessa més òptima, són un pas en la correcta direcció, car de forma inherent treuen poder als partits per empoderar la població. No obstant això, les primàries per si soles seran insuficients per reorganitzar l'independentisme i alinear-lo en un full de ruta realista.

Cal un nou enquadrament organitzatiu, insubornablement independentista, que no renunciï al mandat de l'1 d'octubre i estigui alineat amb un full de ruta realista i amb l'ANC, entitats, sindicats i col·lectius. I que creï un artefacte electoral disposat a enfrontar-se políticament a la partitocràcia i al processisme. I que decideixin els votants, que d'això anava el dret a decidir.